

има бистроводни извори и езера, при които тѣ сутринъ се събиратъ, кжпять се, ператъ се и играятъ особено самодивско хоро. Като любимо самовилско сборище се слави Пиринъ планина, за която казватъ, че имала седемдесетъ и седемъ бистроводни езера. Самовилитѣ сж високи и стройни, съ дълги руси коси: облечени сж тѣ въ було отъ бѣло тънко и прозрачно платно, наричано *сѣнка*, а на глава носятъ венецъ отъ самовилски цветя. До като сѣнката е на тѣхъ, тѣ иматъ всичкитѣ свойства на самовили; щомъ я изгубятъ, тѣ по неволя ставатъ обикновени жени, съ тая само разлика, че си запазватъ своиственитѣ тѣмъ малки криле подъ мишцитѣ си, до като по нѣкой начинъ сполучатъ да си върнатъ сѣнката, та отново да литнатъ на свобода съ тѣхъ.

Самовилитѣ не сж опасни за хората, защото сами по себе си не налитатъ да имъ правятъ зло; обезпокоени въ игритѣ си или разсърдени за нѣщо обаче, тѣ или ги омагьосватъ да умиратъ или ги грабватъ, дигатъ ги нависоко и ги хвърлятъ отъ тамъ да се убиятъ. Когато самовилитѣ се кжпять или играятъ хоро, тѣ така се увеличатъ, щото мнозина юнаци и планински овчари успевали да си открадватъ по нѣкоя отъ тѣхъ и да се женятъ за нея. Но макаръ и женени, макаръ и да иматъ деца отъ тоя бракъ и следъ години даже, щомъ сполучатъ да зематъ сѣнката, зарѣзватъ огнището си и отиватъ къмъ самовилското си игрище, защото, споредъ народната пѣсенъ

Самовила кжца не върти
Самовола деца не храни...

Особена дружба самовилитѣ водятъ съ юнацитѣ, съ които се побратимяватъ и имъ помагатъ въ борбитѣ. Отъ народнитѣ пѣсни е известно, че силата на Крали Марка, па и на други наши юнаци, се дължи на това, че тѣ били бозали отъ самодиви. Крали Марко е ималъ за посестрима самовила, сжщата оная, която той, споредъ една народна приказка, е намерилъ още като пеленаче на припекъ въ една нива и ѝ направилъ сѣнка отъ вейки, въ благодарностъ за което майка ѝ му дала да си бозне на два пжти отъ нея, за да добие сила. Тая негова посестрима не веднажъ го е отървала отъ опасни за него положения.